Lokaal Educatieve Agenda

Gemeente Opsterland

Visie document 2025-2030

november 2025

Lokaal Educatieve Agenda Opsterland 2025-2030

Inhoud

1. Aanleiding 3
2. Gezamenlijke visie en koers LEA 3
3. Uitgangspunten LEA 4
4. Ambities en doelstelling LEA Opsterland 2025-2030 6
5. Samenwerkingskader LEA in Opsterland 8
6. Structuur en organisatie van de LEA 8
7. Ambities en speerpunten LEA 9

Bijlage 1. Overlegstructuur werkgroepen 10

Bijlage 2. Prioritering en meerjarenplanning 12

1. Aanleiding

De wereld om ons heen verandert snel. Technologische ontwikkelingen, een diverse samenleving en veranderingen op de arbeidsmarkt vragen om blijvende inzet op leren en ontwikkelen. In Opsterland merken we dat jeugdigen behoefte hebben aan passende kansen om kennis en vaardigheden te ontwikkelen, zodat zij volwaardig kunnen participeren in de samenleving en zich kunnen blijven ontwikkelen in een continu veranderende wereld.

Daarnaast is het belangrijk dat kinderopvang, onderwijs, gemeente en maatschappelijke organisaties beter samenwerken. Door een gezamenlijke visie op leren en ontwikkelen kunnen we kansen benutten, knelpunten verminderen en onderwijs en leren beter afstemmen op de lokale behoeften. De Lokaal Educatieve Agenda (LEA) biedt hiervoor een raamwerk en zet de koers uit voor de komende jaren.

Het doel van de LEA is om samenwerking te bevorderen tussen de gemeente, scholen, kinderopvang, bibliotheek en JGZ rondom het onderwijsachterstandenbeleid en andere educatieve thema's, gericht op het bevorderen van gelijke kansen voor kinderen en jongeren.

Dit visiestuk vormt het vertrekpunt voor een brede dialoog over hoe Opsterland kan investeren in educatie, van vroegschoolse educatie tot jongeren met een startkwalificatie, en hoe we gezamenlijk ervoor kunnen zorgen dat iedere jeugdige de mogelijkheid krijgt zich te ontwikkelen op een manier die bij hem of haar past.

2. Gezamenlijke visie en koers LEA

Dit visiedocument van de Lokaal Educatieve Agenda (LEA) in Opsterland helpt om voor de komende vijf jaar een gedeelde visie te formuleren over de ontwikkeling van jeugdigen in de gemeente. Dit zorgt voor:

- Richting en focus in beleid en uitvoering.
- Duidelijkheid over gezamenlijke doelen, ambities en prioriteiten.
- Een basis voor langdurige samenwerking tussen onderwijs, kinderopvang, jeugdgezondheidszorg, bibliotheek, welzijn en de gemeente.

We bepalen gezamenlijk waar we met elkaar de meeste impact kunnen hebben, maken hierbij heldere keuzes en brengen focus aan. We werken samen vanuit een breed gedragen visie en hanteren daarbij enkele uitgangspunten. In de samenwerking in deze LEA kiezen we bewust voor de samenwerking rond de doelgroep van kinderen en jongeren van 0 tot en met 18 jaar. Met deze afbakening houden we focus op de doelgroepen voor wie wij met elkaar actief van betekenis willen zijn en willen bereiken.

Gezamenlijke koers

In 2030 zien wij een Opsterland waarin ieder jeugdige de kans krijgt om gezond, veilig en vol vertrouwen op te groeien. Wij zien jeugdigen die zich ontwikkelen in een stimulerende omgeving, van peuter tot jongvolwassene. Samen vormen we een krachtig netwerk waarin onderwijs, opvang, ouders, jeugdgezondheidszorg, welzijn en gemeente schouder aan schouder staan. Wij bouwen aan een doorgaande lijn van 0 tot 18 jaar, met gelijke kansen als ons kompas.

3. Uitgangspunten LEA

Samen bereiken we meer
Iedere organisatie heeft eigen taken en verantwoordelijkheden ten aanzien van kinderen, jongeren en hun ouders. We willen samenwerken omdat we weten dat sommige uitdagingen niet door de eigen organisatie alleen aangepakt kunnen worden en omdat we ervan overtuigd zijn dat we door samen te werken meer bereiken. Wij erkennen allemaal dat er urgentie is om samen te werken om onze gezamenlijke ambities te bereiken in het belang van het kind of jongere. Samenwerking maakt de doorgaande ontwikkelingslijnen van 0 tot 18 jaar mogelijk. Hierbij is de samenwerking met en betrokkenheid van (pleeg)ouders cruciaal en onmisbaar.

Normaliseren
Hobbels in het leven van jeugdigen en ouders worden soms te veel geproblematiseerd, gemedicaliseerd en geïndividualiseerd, zonder aandacht voor de gezinssituatie en de maatschappelijke context. We willen daarom hulpvragen zo zwaar als moet en zo licht als kan oppakken. Het normaliseren van en leren omgaan met bijv. stress of zorgen hoort hierbij en is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Hierin is een nauwe samenwerking met o.a. ouders, jeugdigen, scholen, kinderopvang en andere ketenpartners van groot belang.

OKO gedachtengoed
De OKO-aanpak richt zich op het creëren van een positieve, gezonde en veilige leefomgeving voor jeugdigen. Met OKO werkt iedereen in de gemeente samen aan het vormen van deze positieve leefomgeving, door in te zetten op 4 domeinen die centraal staan binnen de aanpak:

- thuis (gezin)
- in de vriendenkring (peergroep)
- op school
- in de vrije tijd

In elk van deze vier domeinen versterken wij de beschermende factoren en pakken wij de risicofactoren aan. Alhoewel de OKO aanpak zich richt op jeugdigen vanaf 10 jaar is er in Opsterland voor gekozen om de doelgroep te verbreden naar -9 maanden tot 18 jaar.

Focus
Focus betekent dat we gericht inzetten op een beperkt aantal ambities, regelmatig stilstaan bij wat we met elkaar doen en hoe wij samen werken. Het betekent ook dat we gezamenlijk gerichte keuzes maken om zaken anders of niet meer te doen.

Duurzame samenwerking

Een duurzame samenwerking binnen de LEA draagt bij aan het bereiken van onze gezamenlijke ambities. Dit vraagt vanuit alle betrokken partijen van de LEA o.a.:

- borging van bestuurlijke commitment
- borging van structurele financiering en eigenaarschap van gezamenlijke activiteiten
- borging van samenwerking in meerjarig beleidsplan van alle betrokken partijen over ambitie, visie en doelen met de LEA, met daarbij inzet van mensen en middelen.
- borging van expertise, zodat kennis en vaardigheden aansluiten bij wat nodig is om de doelen te behalen.

4. Ambities en doelstelling LEA Opsterland 2025-2030

Ambities LEA

Alle leden van de LEA in Opsterland hebben hun eigen taken en verantwoordelijkheden in het bieden van kansen aan kinderen om zich optimaal te kunnen ontwikkelen. Samen kunnen we hierin meer bereiken en kunnen we een doorgaande lijn bieden van 0 tot 18 jaar. Hiervoor werken we al samen binnen verschillende speerpunten, projecten en activiteiten.

AMBITIE 1: GELIJKE KANSEN VOOR ALLE JEUGDIGEN

In onze gemeente geloven we dat elk kind recht heeft op een eerlijke start en optimale ontwikkelkansen, ongeacht afkomst, sociaal economische status of thuissituatie. Kinderopvang en onderwijs vormen een krachtig fundament voor gelijke kansen en vormen de basis voor persoonlijke groei, talentontwikkeling en toekomstig succes.

De samenleving verandert snel en stelt hoge eisen aan de vaardigheden en veerkracht van toekomstige generaties. Toch zien we dat niet alle kinderen dezelfde uitgangspositie hebben. Verschillen in taalvaardigheden, toegang tot ondersteuning, culturele achtergrond of financiële middelen kunnen leiden tot ongelijke onderwijskansen. Deze kloof willen wij actief verkleinen.

Wij streven naar een inclusieve en kansrijke leeromgeving waarin ieder kind zich gezien, gehoord en gewaardeerd voelt. Samen met ouders, onderwijs, kinderopvang, jeugdgezondheidszorg, welzijn, bibliotheek en consulenten van de gemeente bouwen we aan een lokale educatieve infrastructuur die jeugdigen ondersteunt vanaf de voorschoolse periode tot en met de overgang naar vervolgonderwijs of werk.

AMBITIE 2: EEN PASSEND ONDERSTEUNINGSAANBOD BIEDEN BINNEN KINDEROPVANG EN ONDERWIJS VOOR ALLE JEUGDIGEN.

We willen dat elke jeugdige de ondersteuning krijgt die nodig is om zich optimaal te kunnen ontwikkelen, ongeacht achtergrond, talenten of eventuele belemmeringen. Een passend ondersteuningsaanbod, voor jeugdigen die dat nodig hebben, binnen kinderopvang en onderwijs verkleint achterstanden, voorkomt dat vragen problemen worden, voorkomt schooluitval, vergroot het zelfvertrouwen en bevordert gelijke kansen.

Algemene doelstelling LEA

Al onze jeugdigen kunnen zich optimaal ontwikkelen in een kansrijke omgeving.

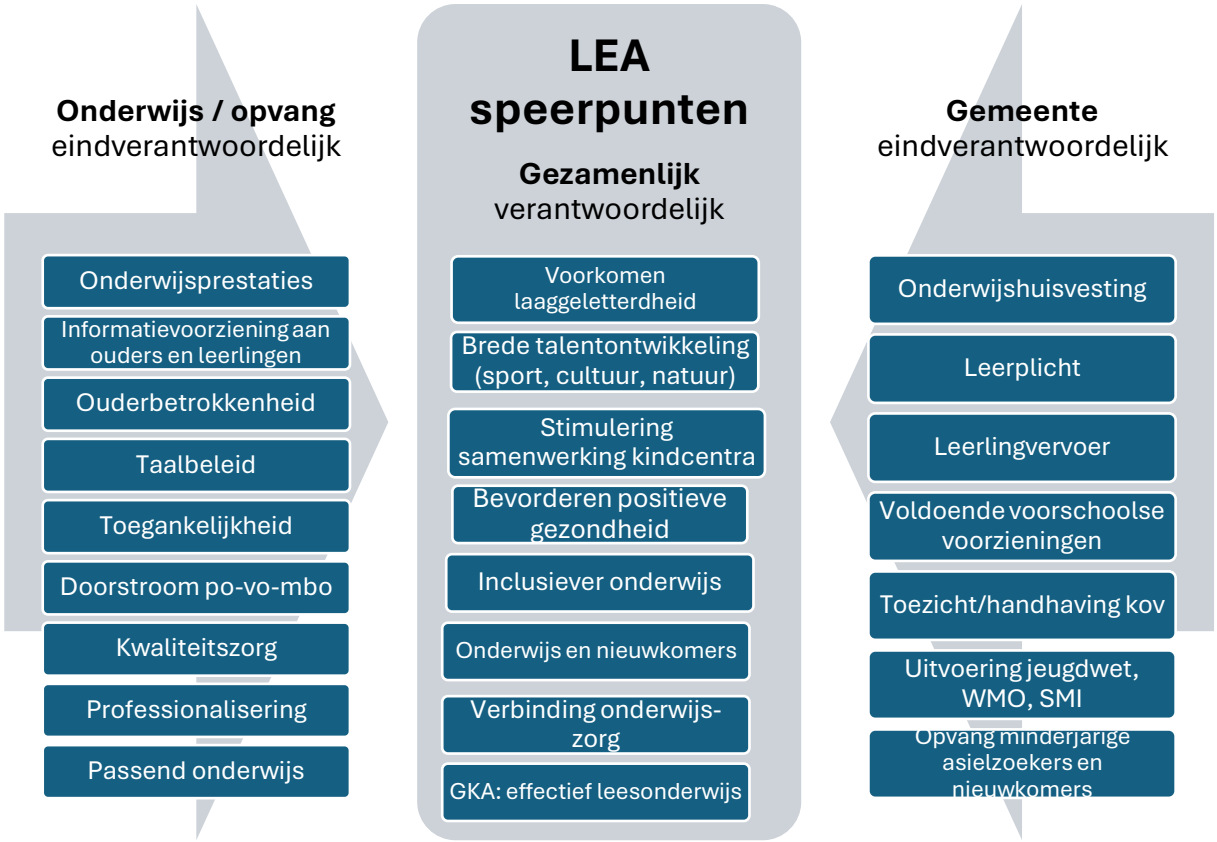
Speerpunten LEA

Om vanuit onze ambities richting te geven aan onze activiteiten hebben we gezamenlijke speerpunten bepaald, waar we ons de komende jaren op gaan richten. Het helpt ons om te bepalen wat de belangrijkste thema's zijn en waar de inspanningen op geconcentreerd moeten worden. Onder elk speerpunt zijn concrete activiteiten opgezet met bijhorende werkgroepen.

Om de voortgang en resultaten van de gezamenlijke activiteiten concreet en meetbaar te maken, wordt er bij elke activiteit een projectplan opgesteld met daarin de doelen en verwachte resultaten. Hiermee maken we niet alleen duidelijk wat we willen bereiken, maar ook hoe we dat meten en wanneer de doelstellingen behaald moeten zijn. Zo kunnen we gericht monitoren, bijsturen en evalueren, zodat onze ambities daadwerkelijk leiden tot duurzame verbeteringen in de kansen en ontwikkeling van onze jeugdigen.

- **Speerpunt 1: Voorkomen van laaggeletterdheid bij jeugdigen**
- **Speerpunt 2: Versterken van de brede talentontwikkeling / verrijkte schooldag**
- **Speerpunt 3: Stimuleren van samenwerking (doorgaande lijn) binnen kindcentra**
- **Speerpunt 4: Bevorderen van positieve gezondheid bij jeugdigen**
- **Speerpunt 5: Versterken van samenwerking rondom opvang, onderwijs en nieuwkomers**
- **Speerpunt 6: Versterken van samenwerking tussen onderwijs, zorg en gemeente**
- **Speerpunt 7: Versterken van de route naar inclusiever onderwijs**

5. Samenwerkingskader LEA in Opsterland

6. Structuur en organisatie van de LEA

Het LEA betreft een bestuurlijk overleg. De bestuurders van het primair en voortgezet onderwijs, aanbieders voorschoolse educatie, de bibliotheek, regiomanager JGZ en van de gemeente nemen deel. Dit overleg vindt in ieder geval twee keer per jaar plaats. De partners komen bijeen om:

- geïnformeerd te worden over de voortgang en resultaten rondom de thema's en gepleegde acties zoals beschreven in dit document;
- voorstellen voor nieuwe acties, die bijdragen aan het realiseren van de gezamenlijke opdracht, te bespreken en accorderen;
- waar nodig acties of prioriteiten bij te stellen en gezamenlijk nieuwe lijnen uit te zetten;
- met elkaar de LEA op inhoud en structuur te evalueren.

Op agendapunten of voor specifieke acties kunnen bij het bestuurlijk overleg specialisten of andere partners worden uitgenodigd. De inhoudelijke input komt voort uit de diverse werkgroepen gekoppeld aan de speerpunten.

Tot slot wordt het bestuurlijk overleg benut voor wettelijke afstemming rondom onderwijsachterstandenbeleid. Andere formele, regionale bestuurlijke afstemming (conform wettelijke afspraken over passend onderwijs, voortijdig schoolverlaten/doorstroompunt en onderwijshuisvesting) vallen buiten het LEA overleg en worden op andere overlegtafels

geagendeerd. Deze onderwerpen komen indien relevant en van toepassing wel ter tafel voor lokale afspraken en het bespreken van lokale signalen rondom deze thema's.

De bestuurlijke overleggen worden voorbereid door de beleidsadviseur Onderwijs en Jeugd in afstemming met collega adviseurs. De wethouder onderwijs zit het overleg voor. De locatie van het overleg wordt in overleg vastgesteld.

7. Ambities en speerpunten LEA

We werken aan de algemene doelstelling vanuit onze eigen rol en verantwoordelijkheid. Hierbij bewaken we onze autonomie, eigen visie en eigenheid. Daarbij willen wij ook focus houden op waar wij gezamenlijk extra aandacht aan geven. Daarom richten wij ons de komende jaren op twee gezamenlijke ambities met daaronder speerpunten en concrete interventies.

Ambitie 1. Samen gelijke kansen bieden aan alle jeugdigen.

Speerpunten algemeen:

1. **Voorkomen laaggeletterdheid jeugdigen**
   - Voor en Vroegschoolse Educatie (VVE):
   - Opstap(je); ouderbetrokkenheid
   - Effectief leesonderwijs/dbos+

2. **Versterken brede talentontwikkeling / verrijkte schooldag**
   - Natuur en Milieu Educatie (NMe)
   - Cultuureducatie
   - Biologiedagen Landschapsbeheer

3. **Stimulering samenwerking kindcentra**

4. **Versterken samenwerking rondom opvang/onderwijs en nieuwkomers**

5. **Versterken route naar inclusiever onderwijs**

Tijdelijk speerpunt :

6. **Gelijke Kansen Alliantie (GKA);** doorgaande lijn effectief leesonderwijs

Ambitie 2. Samen een passend ondersteuningsaanbod bieden binnen kinderopvang en onderwijs voor alle jeugdigen.

Speerpunten algemeen:

7. **Versterken samenwerking Onderwijs – Zorg - Gemeente**
   - Consulent Jeugd op school, voorschools en BSO
   - Pilot PeuterPlus (nog tijdelijk)
   - Handreiking en afwegingskader Onderwijs en Zorg
   - Overlegstructuren 0-4, 4-10 en 10-18 jaar (casuïstiek)

8. **Bevorderen positieve gezondheid jeugdigen**
   - Buurtsport-coaches
   - Playing for success
   - Bevorderen gezonde leefstijl opvang en onderwijs
   - Mentale gezondheid: Weerbaarheidstrainingen

Bijlage 1. Overlegstructuur werkgroepen

Ambitie 1. Samen gelijke kansen bieden aan alle jeugdigen	
Speerpunt en activiteiten	**Werkgroep**
1. Voorkomen laaggeletterdheid jeugdigen ▪ **Voor en Vroegschoolse Educatie (VVE):** ▪ **Opstap(je); ouderbetrokkenheid** ▪ **Effectief leesonderwijs/dbos+**	- Werkgroep VVE (lokaal)/jonge kind - Kerngroep VVE (OWO) - Werkgroep Opstapje - Werkgroep effectief leesonderwijs/Dbos+ (OWO)
2. Versterken brede talentontwikkeling/ verrijkte schooldag (OKO) ▪ **Natuur en Milieu Educatie (NMe)** ▪ **Cultuureducatie** ▪ **Biologiedagen Landschapsbeheer**	- Overleg Brede Ontwikkeling* - OKO werkgroep Bakkeveen - OKO werkgroep Vrije tijd - OKO werkgroep Ouderbetrokkenheid
3. Versterken samenwerking rondom opvang/onderwijs en nieuwkomers ▪ **Afstemming opvanglocaties en onderwijs (lokaal)** ▪ **Afstemming onderwijs en nieuwkomers (OWO en regionaal)**	- Afstemmingsoverleggen onderwijs en gemeente (lokaal) - Overleg Onderwijs en Nieuwkomers (OWO) - Werkgroep Opgave 5 regionaal actieplan (REGIO)
4. Stimuleren samenwerking / doorgaande lijn kindcentra	- Werkgroep kindcentra/doorgaande lijn*
5. Versterken route naar inclusiever onderwijs	- Werkgroep inclusie*
6. Gelijke Kansen Alliantie (GKA); ▪ **Verbreding en verdieping effectief leesonderwijs**	- Projectgroep doorgaande lijn Effectief leesonderwijs Opsterland

*** Deze werkgroepen zijn in oprichting of bestaan (nog) niet.**

Ambitie 2. Samen een passend ondersteuningsaanbod bieden binnen kinderopvang en onderwijs voor alle jeugdigen.	
Speerpunt	**Werkgroep**
7. Versterken samenwerking Onderwijs – Zorg – gemeenten ▪ **Consulent Jeugd op school, voorschools en BSO** ▪ **Pilot PeuterPlus (nog tijdelijk)** ▪ **Afstemming Onderwijs en Zorg** ▪ **Overlegstructuren 0-4, 4-10 en 10-18 jaar (casuïstiek)**	- Halfjaarlijks overleg scholen en opvang* - Kerngroep PeuterPlus (smal en breed) - Kerngroep (gemeente en de Stipe) - Kansrijke start (0 tot 3 jaar) - Jonge kind overleg (3 tot 10 jaar) - Werkgroep OKO (10-18 jaar) - Sociaal platform jeugd (0-18 jaar)
8. Bevorderen positieve gezondheid jeugdigen ▪ **Buurtsport-coaches** ▪ **Playing for success** ▪ **Bevorderen Gezonde leefstijl opvang en onderwijs** ▪ **Mentale gezondheid: Weerbaarheidstrainingen**	- Overleg Buurtsport-coaches - Overleg Playing for success (regio - Werkgroep werkwijze bevorderen gezonde leefstijl - OKO werkgroep Bakkeveen - OKO werkgroep Vrije tijd* - OKO werkgroep Ouderbetrokkenheid

*** Deze werkgroepen zijn in oprichting of bestaan (nog) niet.**

Bijlage 2. Prioritering en meerjarenplanning

	2025-2026	2026-2027	2027-2028	2028-2029	2029-2030
Speerpunt					
1. Voorkomen laaggeletterdheid jeugdigen ▪ **Voor en Vroegschoolse Educatie (VVE)** ▪ **Opstap(je); ouderbetrokkenheid** ▪ **Effectief leesonderwijs/dbos+**	X X X	X X X	X X X	X X X	X X X
2. Versterken brede talentontwikkeling / verrijkte schooldag met o.a. ▪ **Natuur en Milieu Educatie (NMe)** ▪ **Cultuureducatie** ▪ **Biologiedagen Landschapsbeheer**		X	X	X	X
3. Versterken samenwerking rondom opvang/onderwijs en nieuwkomers		X	X	X	X
4. Stimulering samenwerking / doorgaande lijn kindcentra			X	X	X
5. Versterken route naar inclusiever onderwijs			X	X	X
6. Gelijke Kansen Alliantie (GKA); Doorgaande lijn effectief leesonderwijs	X	X			
7. Versterken samenwerking Onderwijs – Zorg - Gemeente ▪ **Consulent Jeugd op school, voorschools en BSO** ▪ **Pilot PeuterPlus (nog tijdelijk)** ▪ **Afstemming Onderwijs en Zorg**	X X X	X X X	X ? X	X X	X X

▪ **Overlegstructuren 0-4, 4-10 en 10-18 jaar (casuïstiek)**	X	X	X	X	X
8. Bevorderen positieve gezondheid jeugdigen (OKO) ▪ **Buurtsportcoaches** ▪ **Playing for success** ▪ **Gezonde leefstijl opvang en onderwijs** ▪ **Mentale gezondheid: Weerbaarheidstrainingen**	 X X X X	 X X X X	 X X X X	 X X X X	 X X X X